

Райчев лобира за АЕЦ "Белене" в поза на безразличие

03.01.2013 07:12

[24 часа](#)

ОГНЯН МИНЧЕВ

В един сутрешен телевизионен блок г-н Андрей Райчев съумя накратко да каже две мащабни неистини за предстоящия на 27 януари референдум и за проекта АЕЦ "Белене". Първата неистина на Райчев е твърдението, че АЕЦ "Белене" е един "бойлер", с който можем, но и без който също можем да живеем. Излиза, че "Белене" е едва ли не нещо като "украшение", което може да си сложим, но и което може да пропуснем в планирането на своето бъдеще като нация. Райчев се самопознава като "професионален идеолог" и затова неговите тези преследват конкретни цели. Омаловажаването на избора "за" или "против" АЕЦ "Белене" не е насочено към привържениците на този проект, които и без друго са достатъчно мотивирани да го подкрепят на 27 януари. Посланието на Райчев е подхвърлено към колебаещите се или към противниците на проекта "Белене" и идва, за да им каже: "Не се горещете толкова, все едно е..." Ерго - не се хабете да убеждавате себе си и другите, няма дори и смисъл да ходите да гласувате.

На практика изборът "за" или "против" "Белене" е много по-драматичен от лековатото "може и така, и така". Преди всичко, по оценка на Академията на науките

на СССР от 1984 г. (когато нямаше изразен руски икономически и стратегически интерес към построяване на нова АЕЦ в България), площадката Белене е “най-опасно сеизмичният район, в който някога е строена атомна електроцентрала”. Този аргумент днес изглежда незначим, а рискът - пренебрежимо малък, но необходимо ли е да преживеем нов Чернобил, за да чуем предупреждението?

Няма нито един неосчастливиен от щедри комисиони енергиен експерт - инженер или икономист, който да не е против проекта “Белене”. Аргументите тук са многообразни, но най-важният сред тях е липсата на реална потребност в България в обозрима перспектива от подобна огромна енергийна мощност. Потреблението на електричество у нас намалява, енергоспестяващите технологии най-после се развиват и в България, а Европа и светът вървят към енергийна революция, която ще донесе много по-гъвкави технологии и системи за производство на електроенергия. Дори съседите ни, които изкупуват излишъците на българската електрическа система, все повече задоволяват сами потребностите си. Дори и да изнасяме огромното количество електроенергия, произведено от гиганта “Белене”, кому е изгодно това? Кой ще поеме разходите по складиране на ядреното гориво? И защо да ги поемаме в една епоха, в която възстановяемите източници на енергия поевтиняват със скоростта на компютри...? “Белене” се проектира с два реактора по модел, разработен през 1992 г. и построен единствено на една площадка на АЕЦ в Русия.

Може би нямаше да го построят и там, ако не беше тъмната сделка за препродаване обратно на Русия на изградените през 80-те години елементи на реактора на площадката “Белене”, осъществена от българската енергийна олигархия с корупционни цели. По-възрастните сред нас си спомнят колко мъчително България изплащаше металургичния комбинат “Кремиковци”. Построен с технология на военновременен съветски завод за стомана, “Кремиковци” като котва теглеше българския стандарт на живот към дъното в продължение на 30 г. Така е с морално остарелите технологии - инвестираш като за нови, но не можеш да си върнеш инвестицията и да излезеш на печалба. АЕЦ “Белене” ще пречупи гръбнака на изпосталаялата българска икономика и ще върже за дъното безвъзвратно и без това обеднялото българско общество.

АЕЦ “Белене” е хитър корупционен замисъл на енергийните барони - и в Москва, и в София. Работата е там, че обемите електричество, които тази централа ще произвежда, са огромни по български мащаби. Ниското потребление в България и ограничените възможности за износ ще доведат до пълно монополизирание на електроенергийната ни система от АЕЦ “Белене”. Това означава предизвикан фалит на АЕЦ “Козлодуй” - който произвежда евтино електричество, затваряне на повечето мощности на ТЕЦ и предаване монопола върху електроенергетиката в ръцете на ядреното лоби - на енергийната олигархия, жадуваща дългосрочни монополно високи цени на електричеството. Ние ще плащаме тези цени - защото няма да имаме избор на алтернатива.

Тук стигаме до втората истина, подхвърлена от Райчев в ранното утро на 2 януари. АЕЦ “Белене” и референдумът били... битка между русофили и русофоби. Противниците на проекта “Белене” искали да осуетят възможността Русия да строи централата и... да дадат строителството на американците. Това е голямата “геополитическа игра”, разбулена от Райчев за ранобудните българи... Пошло, наистина пошло! Преди всичко американска оферта за каквато и да е ядрена централа в България не съществува. Всъщност съществува - в кошмарите на енергийната мафия, която

ненавижда възможността да се строи каквото и да било без тлъсти рушвети. Но не това е важното, когато говорим за реалния, за съществуващия рушветчийски проект "Белене". Важното е, че АЕЦ "Белене", финансирана и построена от Русия, ще засили до статут на необратим и всеобхватен монопол руския енергиен контрол върху България през целия XXI век. Този монопол е недопустим по икономически и по политически причини. От стопанска гледна точка той означава монополно високи цени за българския потребител. В политически план чуждият монопол върху енергийната система на една страна унищожават напълно нейния суверенитет - превръща я в беззащитна провинция на чужд великодържавен интерес. Затова енергийният монопол върху България е недопустим - бил той руски, американски или нубийски!

Битката "за" и "против" АЕЦ "Белене" ще определи структурата на българската икономика и потенциала на българската държавност за целия XXI век. Затова избирателите на референдума на 27 януари трябва да имат ясна представа за избора "за" и "против". Трябва да се съглася с Райчев, че официалната позиция на ГЕРБ не допринася достатъчно за подобна яснота. ГЕРБ справедливо промени въпроса за референдума, за да се избегне абсурдът обикновеният гласоподавател да решава конкретни стопански и политически въпроси с плебисцит. Но подкрепата на ГЕРБ "за" така формулирания въпрос оставя достатъчно полуотворени врати и процепи, през които корупционният проект "Белене" отново да се шмугне на политическата сцена и да претендира за реабилитация, дочаквайки "по-добри времена". По-добри за кого? За енергийната олигархия в София и Москва. За политическите приятели на Андрей Райчев, които неуморно дебнат възможността за нова "коалиция", чрез която да си поделят останалото от България. На редовия българин такива времена не са потребни - те ще му отнемат и малкото, което му е останало. Достойният избор на 27 януари е категорично "не" на плановете за ново ограбване на България.

ОГНЯН МИНЧЕВ, политолог